

11. European Quality Assurance Forum

Mjesto održavanja:

Ljubljana, Slovenija, 17. – 19. 11. 2016. u organizaciji European University Association (EUA), European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA), European Association of Institutions in Higher Education (EURASHE) i European Student's Union (ESU), a domaćini Foruma su Slovenian Student Union i Univerza u Ljubljani, pod nazivom "Quality in context – embedding improvement".

(Projekt AZVO-a „Unapređenje sustava osiguravanja i unapređenja kvalitete visokog obrazovanja“ Element 2 - Uspostava novog modela reakreditacije / 2.2.6. Sudjelovanje zaposlenika AZVO-a na događanjima u organizaciji ENQA-e)

Sudionici foruma:

Frano Pavić, Davorka Androić, Iva Žabarović

Program EQAF foruma

četvrtak 17 studeni 2016.

14.00-17.00	Registration
17.00-17.30	Official Opening
17.30-18.30	Plenary Session I
19.30-.....	Welcome Reception

petak 18 studeni 2016

09.00-09.30	Registration
09.30-10.45	Plenary Session II
10.45-11.15	Coffee Break
11.15-13.00	Papers and Workshops – Session I
13.00-14.30	Lunch
14.30-15.45	Parallel Plenary Session I
15.45-16.15	Coffee Break
16.15-17.30	Parallel Plenary Session II

Projekt „Unapređenje sustava osiguravanja i unapređenja kvalitete visokog obrazovanja“ sufinancirala je Europska unija u okviru operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali iz Europskoga socijalnog fonda.

Sadržaj ovoga dokumenta isključiva je odgovornost Agencije za znanost i visoko obrazovanje.

19.30-..... Optional Forum Dinner (separate fee)

subota 19 studeni 2016

09.00-09.30 Registration
09.30-11.15 Papers and Workshops - Session II
11.15-11.45 Coffee Break
11.45-13.00 Plenary Session III
13.00-14.30 Lunch and departure of participants

Sažetak aktivnosti djelatnika

Forum je okupio ljude na vodećim pozicijama gore navedenih organizacija, zaposlenike europskih agencija za osiguravanje kvalitete, zaposlenike sveučilišta iz Europe i studente koji su željeli slušati o novim trendovima u području osiguravanja kvalitete.

Predstavnici raznih europskih udruga i institucija iz područja osiguravanja kvalitete poput ENQA-e, EURASHEA-e i EUA-e, agencija za osiguravanje kvalitete te sveučilišta održali su predavanja o novostima u osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju u Europi.

1. Predavanje: Exploring the institutional context

Machteld Verbruggen, Thomas More University College

- Fokus na kulturu kvalitete, a ne na „supervised“ QAS
- Kvalitetom na VU se bave QA professionals/officers
- Strategija izrađena na 1 stranici (6 strateških ciljeva)
- Imaju DASHBOARD sa svim rezultatima, uključeni su svi i transparentan je za sve
- Nemaju zapisnike sa sastanka, ponekad snimaju kratke video zapise – dokazi su u DASHBOARD-u
- Sustav nije previše formalan, a rezultatima su zadovoljni
- Prilika za poboljšanja i izazova uvijek ima

Goran Turk, University of Ljubljana

- Tijekom projekta uspostavili su sistem tutorstva
- Trude se napustiti previše formalan sustav
- Organiziraju Leadership Training u davanju i primanju feedback-a

2. Predavanje: Exploring the national context

Predstavnicu s University of Glasgow održala je predavanje o važnosti nacionalnog konteksta, nacionalne povijesti i kulture u politici i praksi osiguravanja kvalitete.

3. Paper work: Introducing a new national QA system in Sweden – a discussion on opportunities and challenges

UKÄ, the Swedish Higher Education Authority, je razvila novi model za evaluacije kvalitete na Visokim učilištima (VU)

- Zbog ENQA-e su morali napraviti promjene u sustavu

- Pri izradi novog sustava, posjetili su i istraživali sustave u NL, Škotskoj, Australiji, Kanadi, Novom Zelandu
- Za sada su zadovoljni novim sustavom, kao i dijalogom koji je postignut, novi QAS će lansirati u 2017.
- Principi o kojima su razgovarali sa svim VU u zemlji:
 1. *Ownership & responsibility* – nisu previše orijentirani na dokumentaciju, možda je novi QAS previše detaljan tj. kriteriji na nacionalnoj razini previše detaljni što dovodi u pitanje koliko će snažna biti autonomija VU
 2. *Control & enhancement* – prilika da se daju i prime konstruktivne povratne informacije.
 3. *Creativity & flexibility* – diversity
 4. Usklađivanje s ESG – *international legitimacy*

Četiri različite vrste vrednovanja:

- Procjene o ostvarivanju prava na dodjelu kvalifikacija
- Vrednovanje QA procesa VU
- Programska evaluacija
- Tematska evaluacija.

Dodatni rad je u tijeku kako bi se razvili aspekti za vrednovanja na koja se potrebno fokusirati. Ti aspekti su grupirani u područja:

- Upravljanje i organizacija
- Resursi i prostorni uvjeti
- Design, implementacija i ishodi/rezultati
- Naknadno praćenje, mjere poboljšavanja i povratne informacije.

University of Glasgow

- Povučena je paralela dva različita SOK-a, dvije zemlje, Škotske i Crne Gore. Zemlje vrlo udaljene, kako geografski, tako i razvojno kada je SOK u pitanju.
- Škotski pristup *Quality Enhancement Framework* – uključuje brojne srodne aktivnosti koje uključuju *institutional review*, koji se provodi kada VU već imaju uspostavljen solidan SOK i zato bi fokus vanjskih vrednovanja trebao biti na one aktivnosti koje VU želi dovesti u red ili poboljšati kvalitetu.

Opseg vanjskih vrednovanja proširio se tijekom brojnih ciklusa i momentalno sadrži šest opsežnih tema

- Institucionalni kontekst i strateški okvir
- Poboljšavanje studentskog iskustva studiranja
- Poboljšavanje učenja i podučavanja
- Akademske standardi
- Samovrednovanja i upravljanje informacijama

Vrednovanja provode timovi sastavljeni od studentskog predstavnika, internacionalnog stručnjaka i tri *senior UK-based* profesora te koordinatora koji je ujedno i vrednovatelj.

Samoanaliza VU je ulazni dokument na kojem se baziraju daljnje teme i posebni interesi za istraživanje tijekom posjete VU.

Na kraju postupka, tim za vanjsko vrednovanje izrađuje Izvješće sa naznačenim pozitivnim i dobrim praksama i područjima za poboljšanja te još detaljniji Tehnički izvještaj.

Navedeni su glavni razlozi za uspješan razvoj *Quality Enhancement Framework* -a u Škotskoj. Između ostalog VU su predana kvaliteti podučavanja studenata te voljna su čuti i usvojiti inovacije koje će pomoći da postignu kvalitetu čak i ako su uvjeti ispod optimalnih. VU razumiju i prihvaćaju značaj prikupljanja dokaza i obrane njihovih procesa.

- Kao članica povjerenstva za institucionalno vrednovanje u Crnoj Gori navela je niz uočenih izazova i prikazala zašto nije izvedivo samo primijeniti Škotski model kako bi se SOK u Crnoj Gori poboljšao.

4. Paper work NVAO's Appreciative Approach, a new philosophy to strengthen internal and external quality assurance

Predstavnici nizozemske agencije za osiguravanje kvalitete (NVAO) održali su predavanje o novom pristupu u vrednovanju „Appreciative Approach“. Appreciative Approach predstavlja novi pristup u vrednovanju gdje je fokus prebačen sa standarda na kontekst vrednovanja.

5. Paper work Collaboration between student QA pools– Embedding improvement and enhancing quality of student QA pools in Austria, Germany and Switzerland

Cilj članka bio je prikazati važnost studentske baze stručnjaka u osiguravanju kvaliteta na visokom učilištima unutar europskog prostora, otvoriti diskusiju i potaknuti aktivno sudjelovanje slušatelja.

Sažetak

Studentske baze za osiguravanje kvalitete uobičajeni su način organizacije sudjelovanja studenata u vanjskom osiguravanju kvalitete na europskom prostoru visokog obrazovanja (EHEA): "U 21 zemlji postoje specifične baze stručnjaka iz područja osiguravanja kvalitete unutar kojih su uključeni i studenti. Studentske baze stručnjaka iz Austrije, Njemačke i Švicarske ("DACH suradnja") ujedinile su se s ciljem da osiguraju stručni kadar iz redova studenata u postupcima vanjskog osiguravanja kvalitete u visokom obrazovanju. Sve tri baze educiraju i imenuju studentske stručnjake u postupcima osiguranja kvalitete koje provode Agencije na Europskom prostoru visokog obrazovanja. Europskim standardima i smjernicama (ESG) propisano je obavezno sudjelovanje studenata u postupcima osiguravanja kvalitete u visokom obrazovanju. Tri studentske baze stručnjaka stavljaju veliki naglasak na obuku i odabir studenata za osiguranje kvalitete. DACH suradnja je primjer europskim studentskim bazama stručnjaka o tome kako unaprijediti sposobnost i utjecaj. Iako su baze različito strukturirane po veličini i organizaciji, uspješna se suradnja razvija od 2012. Prvi dio članka daje kratak pregled sve tri studentske baze. Drugi dio analizira primjer uspješne suradnje, te zajednički proces odabira stručnjaka za osiguranje kvalitete. Treći dio opisuje faktore uspjeha i izazove DACH suradnje i opisuje s kojim će se sve izazovima DACH suočiti u budućnosti. Na kraju se naglasak stavio na analizu problema i šanse za sporazumnu suradnju između Agencija za osiguravanje kvalitete i studentskih baza.

6. Paper work Balancing autonomy and control in education policy and quality assurance at Ghent University, Belgium

Cilj članka bio je prikazati novi sustav unutarnjeg osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Ghentu.

Sažetak

Na Sveučilištu u Gentu se do sada provodila samo-programaska akreditacija studijskih programa a sada je započeo prvi ciklus institucionalnog vrednovanja kojim će biti obuhvaćeno svih 17 Sveučilišta flandrijskog dijela Belgije. Gent je prvi koji je u svibnju 2016. prošao taj postupak. Novi model obuhvaća 4 standarda:

- PLAN (vizija i misija)
- DO (metoda implementacije)
- CHECK (monitoring)
- ACT (inicijativa poboljšanja)

Najveći izazov je održati ravnotežu između kontrole koja prolazi iz postupaka osiguravanja kvalitete i autonomije Sveučilišta.

7. Paper work Quality hazards in the learning outcome model

- U ovom radu razmatrali su se mogući rizici modela ishoda učenja te posljedice na osiguravanje kvalitete na VU.
- Learning outcomes/ishodi učenja – su izvrstan alat, ali većina profesora nema vještine za napraviti dobre ishode učenja – to im predstavlja izazov i zadatak koji treba riješiti.

8. Predavanje: Enhancing internal QA system – lessons learnt from the EIQAS project

Projekt je bio osmišljen kako bi podržao razvoj internog osiguravanja kvalitete te suradnju HEI' s i nacionalnih Agencija . Mapirano je stanje internog osiguravanja kvalitete u Poljskoj, Sloveniji, Portugalu i Bugarskoj i na temelju rezultata istraživanja, razvili su alate za daljnji razvoj internog QA.

- IQA Poljski QAS – prevelika administracija, slično kao kod nas ([www. EIQAS.com](http://www.EIQAS.com))

Najveći izazov predstavlja standard Student centred learning.

- University of Ljubljana
Fokus na Student-centred learning, teaching and assessment

9. Predavanje: QA in the policy context – updates from the Bologna Process

Cilj prezentacije bio je, iz prve ruke, približiti aktivnosti Bolonjskog procesa.

Sažetak

Bolonjski proces je dobrovoljni proces osnovan bolonjskom deklaracijom iz 1999. Bolonja je implementirana u 48 zemalja koje tvore EHEA-u. Svake 2 do 3 godine organizira se sastanak ministara zemalja koje primjenjuju bolonjski proces. Zadnja konferencija održana je u Yerevanu 2015 godine gdje je tema rasprave bila ojačavanje kvalitete i važnost učenja i podučavanja, kao jedan od glavnih ciljeva u nadolazećim godinama. Na prezentaciji je bilo govora i o BFUG grupi (Bologna Follow-up Group). Grupi koja je zadužena za prikupljanje i pripremu materijala između sjednica ministara. Grupa se sastoji od 2 cjeline.

Prvi cjelinu sačinjavaju 3 radne grupe

WG1 – Zadužena za monitoring

WG2 – Poticanje na implementaciju ključnih točka dogovora

WG3 – Razvojna politika za nove ciljeve EHEA

Drugu cjelinu sačinjavaju 4 savjetodavne grupe

- AG1 – EHEA međunarodna suradnja
- AG2 – revizija diplome suplement
- AG3 – Postupanje s neimplementacijom
- AG4 – Podrška Belarus Road-mapi

Finalni ishod Yerevanske konferencije bio je adaptacija revidiranih europskih standarda i smjernica za osiguravanje kvalitete, europski pristup osiguravanju kvalitete združenih studija, te vodič za revidirane ECTS bodove.

10. Predavanje: Key considerations for cross-border quality assurance

Predstavnici European University Association, European Association for Quality Assurance in Higher Education, European Association of Institutions in Higher Education, European Student's Union i European Quality Assurance Register for Higher Education održali su predavanje o ključnim pojmovima u cross-border quality assurance-u u okviru projekta kojeg provode. Na predavanju smo bili podijeljeni u grupe te smo morali navesti tri problema koja smatramo ključnima u cross-border quality assurance-u.

11. Predavanje: Developing pedagogies as means for improving quality

Cilj prezentacije bio je prikazati nova dostignuća na području učenja i podučavanja, te prezentacija EFFECT projekta (Europski forum za jačanje suradnje u predavanju)

Sažetak

Razvoj pedagoških i didaktičkih vještina u visokom obrazovanju je područje od visoke važnosti za sveučilišta, posebice jer se odnosi na različita studentska tijela s jakim naglaskom na student centred learning i ishodima učenja. Ovakvo saznanje stavlja još veći fokus na nastavnike i njihove vještine predavanja i učenja, te njihove uloge koja doprinosi povećavanju kvalitete u postizanju uspjeha kod studenata.

12. Paper work The „soft“ side of quality: positive effects of policy change in the Netherlands, a case study

- U posljednje vrijeme HEI's politika u Nizozemskoj mijenja se u smjeru „soft“ pristupu QA. Na primjeru Leiden University of Applied Sciences težilo se saznati što nastavnici i studenti misle o kvalitete u visokom obrazovanju i na koji način mogu doprinijeti zajedničkoj viziji o poučavanju.
- Studija provedena u tu svrhu pokazala je da (još uvijek postojeći) vladini okviri za kontrolu kvalitete ne odgovaraju ideji nastavnika i studenata što bi trebalo biti centralno u poučavanju i obrazovanju. Ti okviri ponekad obeshrabuju nastavnike i studente da se fokusiraju na ono što oni misle da je najvažnije.

Davanje prostora "soft" pristupu kvaliteti, pokazalo se da potiče internaliziranje koncepta kvalitete i uključivanje u kvalitetu obrazovanju od strane akademskog osoblja, studenata i managementa.

13. Paper work The quality culture paradox and its implications – is there a way out?

Cilj prezentacije bio je približiti značenje kulture kvalitete i kako se ona razlikuje od organizacijske kulture.

Sažetak

Na svim institucijama visokog obrazovanja ustrojena kvaliteta na organizacijskom nivou. Postoje mehanizmi praćenja i ocjenjivanja kvalitete. Ovom prezentacijom se željelo potaknuti šire sagledavanje kvalitete kao načina razmišljanja koje dublje ulazi u samu srž svake institucije. Zato se i koristi termin kultura kvalitete. Bez dubljih organizacijskih promjena kao što su veći fokus na metode poučavanja i stavljana studenta u centar do razvijanja svijesti o kulturi kvalitete neće doći.

14. Paper work The relevance of international experts in capturing the national higher education context in institutional evaluations

Predstavnici European University Association održali su predavanje o relevantnosti inozemnih stručnjaka u shvaćanju nacionalnog konteksta u institucionalnom vrednovanju. U predavanju je bilo objašnjeno da inozemni stručnjaci mogu sasvim točno shvatiti sistem visokog obrazovanja drugih država.

15. Paper work Quality assurance frameworks in context: a diversified implementation of the ESG by various French-speaking quality assurance agencies

Cilj prezentacije je prikaz komparativne analize koja je proizašla iz zajedničkog rada 6 agencija u cilju razmjene profesionalnog iskustva i podrške razvoju kulture kvalitete institucija visokog obrazovanja iz francuskog govornog područja.

Sažetak

6 agencija iz francuskog govornog područja ujedinilo se u mrežu pod nazivom (réseau FrAQ-Sup) s ciljem razmjene profesionalnog iskustva i potpore razvoju kulture kvalitete unutar sektora visokog obrazovanja francuskog govornog područja. Zajednički organiziraju skupove u području osiguravanja kvalitete kao i pružanje potpore za zajedničke projekte. Jedan od zadataka bio je prevesti na francuski jezik nove revidirane europske standarde i smjernice (ESG 2015). Taj zadatak prisilo je agencije da dublje istraže i usporede okvir osiguravanja kvalitete te da vide koliko su slični odnosno različiti. Agencije isključivo posluju na francuskom jeziku tako da je poznavanje jezika nužno ukoliko se netko želi priključiti mreži.

16. Predavanje: Exploring the learning contex

Cilj prezentacije je bio osvrnuti se na neke od metoda predavanja s naglaskom na student-centered learning

Sažetak

Institucije visokog obrazovanja trebaju se mijenjati u skladu s društvenim promjenama i potrebama. Gledajući razvoj metoda podučavanja i načine učenja možemo se osvrnuti na 5 pristupa.

- Bihevioralni pristup – reagiranje u danoj situaciji
- Kognitivni pristup – biti sposoban preuzeti i upotrijebiti informacije
- Konstruktivni pristup – razvoj vlastitog mišljenja o nečemu
- Socio-konstruktivni – razvoj vlastitog mišljenja o nečemu kroz vlastitu interakciju
- Konektivistički pristup - razvoj vlastitog mišljenja o nečemu kroz vlastitu interakciju unutar posebne virtualne interakcije

U posljednje vrijeme stavlja se veći naglasak na student centered learning. U literaturi visokog obrazovanja pojam student centered learning označava učenje i podučavanje gdje se na prvo mjesto stavljaju potrebe studenta. U post-kognitivnim paradigmatama osoba koja uči je aktivna, uključena, savjetovana, povezana, kolaborativna. To znači da iskustvo studenata u učenju izlazi iz granica učionice te možemo razlikovati 4 stupnja.

1. Predavanje ili tečaj u učionici – interakcija studenta s nastavnikom
2. Program – opća organizacija studija
3. Uvjeti za učenje – usluge i aktivnosti povezane s učenjem
4. Opće iskustvo – psihološko okruženje

Ovi primjeri jedan su od pokazatelja kako organizirati proces učenja koji je koncentriran na studenta